

Tomtarne.

13. Men ossuldens tusende wänner små
Med flammmande wård tring badden stå;
I himmelskt ljus der Fride stod,
Så huld, så god:
Och himmelens dröm öfwer kolan drog —
Bland ljusliga samtljud från andewerlden
Satt kärlekens Engel wid huswudgården
Och log —

14. Men Welle han bröter och plöjer och sår,
Och hästjar wid ladan hwart ewiga år —
Och är han trött, är Lisa-Liss arm
Så huld och warm. —
Hon sopade gården hwar lördagsekväll
Och sang: „O Fride! Du Fride snälle!
Som bor under lind, gif att jag min Welle
Ödr säu!“

15. Och fram lida dagar och fram lida år,
Och kolan hon luan under ekar står —
Wång telning warte upp i des skygd
Till rukt och dygd —
Men brotea gaf gröda och grödan guld,
Och Pehr blef så rik; ty han ärade Jde,
Och Lisa hon war mot den glada Fride
Så huld. —

16. Will wisan, o Danneman! du förstå:
Ge ej åt den fattiges wänner små;
Gif lind och ek beskugga din gård —
Håll hofs och wård;
Så triffas de stige små så wäl,
Skall Jde med skörd och wälsignelse hugna
Och Fride med kärlek och samdrägt lugna
Ditt tjall.

17. Wäl dig, när i quällwindens lelande ljud
Du wären hör kysa sin skona brud,
Den ardna lind! — Han smeker så glad
De spåda blad —
Och Fride sin tv mot din böning ler;
Men wärdas ej linden, han dig förläter;
Och flör han engång, honom aldrig åter
Du ser. —

Säljes i Björnstahls Bokhandel i Stockholm.

Upsala, tryckt hos C. m. Bruzelius, 1827.

1. Det bodde sunnansfög fordom en man,
Och rike-Pehr kallades allmänt han:
Der flit och trefnad sågs i hwar wrå,
Och Barnen små
Så blomstrande lekte på grönan gård —
Och der bodde Tomtarne under linden,
Och Waksam, den trognaste hund, wid grinden
Höll wård. —

2. Ho täljer den fattiges wänner små?
Men Jde och Fride, så nämnas två —
I mödor främst, när Jde sig ter,
Huldt Fride ler,
Och ordning och samdrägt på tomten rå —
Mest sbr wäl i boden och ladan Jde;
Men hwad wore rikedom utan Fride
Andå? —

3. På tomten en qwäll sig gångade Pehr:
De idoge wälnader hwimlade der,
I rödan mössa och jackan grå.
Han såg de små —
En hwar med sitt Wiuggstrå pustande går —
Den lilla, som kornsulla axet tryckte
Så glad war till mods; fast bördan man tryckte
Så swår. —

4. Men rike-Pehr blef snart så stor till mods —
Han öftade intet förutan gods,
Och glömde så platt, att ofwanifrå
De hulda små,
Den fattiges wänner bli sände ut —
Föraktade Jde och log åt hans bördas;
Men högmöd gör fall och får lönen förda
Till slut —

Tomtarne.

13. Men ossuldens tusende wänner små
Med flammmande wård tring badden stå;
I himmelskt ljus der Fride stod,
Så huld, så god:
Och himmelens dröm öfwer kolan drog —
Bland ljusliga samtljud från andewerlden
Satt kärlekens Engel wid huswudgården
Och log —

14. Men Welle han bröter och plöjer och sår,
Och hästjar wid ladan hwart ewiga år —
Och är han trött, är Lisa-Liss arm
Så huld och warm. —
Hon sopade gården hwar lördagsekväll
Och sang: „O Fride! Du Fride snälle!
Som bor under lind, gif att jag min Welle
Ödr säu!“

15. Och fram lida dagar och fram lida år,
Och kolan hon luan under ekar står —
Wång telning warte upp i des skygd
Till rukt och dygd —
Men brotea gaf gröda och grödan guld,
Och Pehr blef så rik; ty han ärade Jde,
Och Lisa hon war mot den glada Fride
Så huld. —

16. Will wisan, o Danneman! du förstå:
Ge ej åt den fattiges wänner små;
Gif lind och ek beskugga din gård —
Håll hofs och wård;
Så triffas de stige små så wäl,
Skall Jde med skörd och wälsignelse hugna
Och Fride med kärlek och samdrägt lugna
Ditt tjall.

17. Wäl dig, när i quällwindens lelande ljud
Du wären hör kysa sin skona brud,
Den ardna lind! — Han smeker så glad
De spåda blad —
Och Fride sin tv mot din böning ler;
Men wärdas ej linden, han dig förläter;
Och flör han engång, honom aldrig åter
Du ser. —

Säljes i Björnstahls Bokhandel i Stockholm.

Upsala, tryckt hos C. m. Bruzelius, 1827.

1. Det bodde sunnansfög fordom en man,
Och rike-Pehr kallades allmänt han:
Der flit och trefnad sågs i hwar wrå,
Och Barnen små
Så blomstrande lekte på grönan gård —
Och der bodde Tomtarne under linden,
Och Waksam, den trognaste hund, wid grinden
Höll wård. —

2. Ho täljer den fattiges wänner små?
Men Jde och Fride, så nämnas två —
I mödor främst, när Jde sig ter,
Huldt Fride ler,
Och ordning och samdrägt på tomten rå —
Mest sbr wäl i boden och ladan Jde;
Men hwad wore rikedom utan Fride
Andå? —

3. På tomten en qwäll sig gångade Pehr:
De idoge wälnader hwimlade der,
I rödan mössa och jackan grå.
Han såg de små —
En hwar med sitt Wiuggstrå pustande går —
Den lilla, som kornsulla axet tryckte
Så glad war till mods; fast bördan man tryckte
Så swår. —

4. Men rike-Pehr blef snart så stor till mods —
Han öftade intet förutan gods,
Och glömde så platt, att ofwanifrå
De hulda små,
Den fattiges wänner bli sände ut —
Föraktade Jde och log åt hans bördas;
Men högmöd gör fall och får lönen förda
Till slut —

5. Nu Jde och bërda och allt förswann:
Wälsignelsen wel från den stolte man,
Och snart war fordna trefnaden all
I hus och stall —
Nu tistlarne frodas fring ostångd gård,
Och sköflad är kronan af gröna linden —
Blott Waksam ännu wid gniflande grinden
Har wård. —

6. Men Jde till stallbrodern talte så:
„Hwärt skola wi nu med oxen gå?“ —
„Dit bort der gröna eklunden är.
På fullen der,
Det ständar i skuggan så trefligt ett tjäll,
Der fattig-Pehr bor med sin frida quinna:
Dit ännu kunna wi makligt hinna
I quäll.“ —

7. Så sagdt: och de hunno i quällnings-stund
Till fattig-Pehrs hemman i grönan lund —
Re'n skunt i ljustigan sommarquäll,
Der låg hans tjäll. —
Wid stäfwan på fågeln så gladlig quod
Hans hustru, den fromma, den unga Lisa —
Hon syflade in, och sang sin wisa
Så glad. —

8. Och Lisa hon blef nu så rörd i håg,
När wännerna små hon skenbarligt såg:
„Wäl Er, Guds fred, med gull och med strå,
I hulda små!
Sag sopar fring linden hwar lördagsquäll,
Derunder skall ingen er bostad stå. —
Der skolen I hwila, och trefligt ydra
Wårt tjäll.“ —

9. Men Pelle i skumrasket med sin plog
Låt lida sig hemåt ur mörkan skog;
Han der i swett, med arm så stark,
Bröt oländ mark —
De mddade dragarne pustade ibland,
Och squättan på muren hon snäpper och hwißlar,
Och plogslåpan fram mellan stenar gniflar
I sand. —

10. Så led det och skred, och, i samma stund
Som Lomtarne, kom han i grönan lund —
Han såg, och stod, som fallen ur skyn,
En ohörd syn:
Sju tum öfwer jorden två gula strå
Den wågen allt fram emot ladan wandra,
Två gyllene ar, bredewid hwarandra,
Framgå. —

11. Hwad under om Pelle månd' håpen stå,
Han såg ej de werksamme andar små;
Men Pelle bryr ej länge sin håg:
Till Gud han såg.
Han wet hwarifrån, hwarthän allt går:
„Hör, Lisa min! hör, med flit och mdda,
Och Guds hjälp dertill, så wi wacker gröda,
I år.“ —

12. Men Lisa så flug sig i läppen bet,
Hon är så förtegen — hon wet hwad hon wet —
Ly allt om quällen ej omtalas må,
Om wäl skall gå. —
Men quinnan så tung en hemlighet bär,
Helst när det der inne är warmt och förtroligt;
Hon lättar sitt bröst och se'n sofwer hon roligt
Hos Pehr.

5. Nu Jde och bårda och allt förswann:
Wålsignelsen wel från den stolte man,
Och snart war fordna trefnaden all
I hus och stall —
Nu tistlarne frodas fring ostångd gård,
Och skåflad är kronan af gröna linden —
Blott Waksam ännu wid gniflande grinden
Har wård. —

6. Men Jde till stallbrodern talte så:
„Hwart skola wi nu med oxen gå?“ —
„Dit bort der gröna eklunden är.
På fullen der,
Det ständar i skuggan så trefligt ett tjäll,
Der fattig-Pehr bor med sin frida quinna:
Dit ännu kunna wi makligt hinna
I quäll.“ —

7. Så sagdt: och de hunno i quällnings-stund
Till fattig-Pehrs hemman i grönan lund —
Re'n skunt i ljustigan sommarquäll,
Der låg hans tjäll. —
Wid stäfwan på fågeln så gladlig quod
Hans hustru, den fromma, den unga Lisa —
Hon syflade in, och sang sin wisa
Så glad. —

8. Och Lisa hon blef nu så rörd i håg,
När wännerna små hon skenbarligt såg:
„Wål Er, Guds fred, med gull och med strå,
I hulda små!
Sag sopar fring linden hwar lördagsquäll,
Derunder skall ingen er bostad stå. —
Der skolen I hwila, och trefligt ydra
Wårt tjäll.“ —

9. Men PELLE i skumrasket med sin plog
Låt lida sig hemåt ur mörkan skog;
Han der i swett, med arm så stark,
Bröt oländ mark —
De mddade dragarne pusta ibland,
Och squättan på muren hon snäpper och hwißlar,
Och plogslåpan fram mellan stenar gniflar
I sand. —

10. Så led det och skred, och, i samma stund
Som Lomtärne, kom han i grönan lund —
Han såg, och stod, som fallen ur sky,
En ohörd syn:
Sju tum öfwer jorden två gula strå
Den wågen allt fram emot ladan wandra,
Två gyllene ar, bredewid hwarandra,
Framgå. —

11. Hwad under om PELLE månd' håpen stå,
Han såg ej de werksamme andar små;
Men PELLE bryr ej länge sin håg:
Till Gud han såg.
Han wet hwarifrån, hwarthän allt går:
„Hör, Lisa min! hör, med flit och mdda,
Och Guds hjälp dertill, så wi wacker grdda,
I år.“ —

12. Men Lisa så flug sig i läppen bet,
Hon är så förtegen — hon wet hwad hon wet —
Ly allt om quällen ej omtalas må,
Om wäl skall gå. —
Men quinnan så tung en hemlighet bår,
Helst när det der inne är warmt och förtroligt;
Hon lättar sitt bröst och se'n sofwer hon roligt
Hos Pehr.